

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-816/22-L

Název	Základní škola, Tanvald, Údolí Kamenice 238, příspěvková organizace
Sídlo	Údolí Kamenice 238, 468 41 Tanvald
E-mail	info@zshortan.cz
IČO	60 254 238
Identifikátor	600 023 354
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Kulhánek
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Údolí Kamenice 238, 468 41 Tanvald
Termín inspekční činnosti	3.–5. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Tanvald, Údolí Kamenice 238, příspěvková organizace (dále „škola“) je školou zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona. Vykonává činnost základní školy a základní školy speciální s nejvyšším povoleným počtem 75 žáků, školní družiny s nevyšším povoleným počtem 20 žáků a školní jídelny-výdejny s nejvyšším povoleným počtem 75 strážníků. Vzdělávání probíhá ve dvou sousedících budovách. Jednotlivé ročníky jsou spojovány do tříd dle potřeby. Součástí školy je přípravná třída.

Škola poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména žákům s různým stupněm mentálního postižení, a to v oborech vzdělání základní škola a základní škola speciální dle příslušných vzdělávacích programů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“), který je ve funkci čtvrtým rokem, má ve své koncepci stanoveny cíle příštího rozvoje školy vedoucí k dalšímu zkvalitnění podmínek výchovy a vzdělávání, tyto postupně naplňuje a vyhodnocuje, což se kladně projevilo například stabilizací pedagogického kolektivu a zlepšením materiálních podmínek školy. Personální podmínky přes dlouhodobé úsilí vedení školy stále nejsou optimální, část pedagogů nesplňuje podmínky odborné kvalifikace. V těchto případech ředitel dbá na to, aby si dotyční pedagogové kvalifikaci doplnili příslušným studiem. Při hospitační činnosti nebyl zaznamenán významný vliv kvalifikovanosti jednotlivých učitelů na kvalitu sledované výuky.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy, prioritou je splnění kvalifikačních předpokladů pedagogů (magisterské pedagogické vzdělání a studium speciální pedagogiky). Dalšími oblastmi je metodické využití digitální techniky ve výuce nebo čtenářská gramotnost.

Kontrolní a hospitační činnost ředitele probíhá systematicky, zahrnuje všechny oblasti řízení školy. Je vyhodnocován průběh jednotlivých vyučovacích hodin a jsou identifikovány problémové oblasti, k nimž nejčastěji náleží stanovení cíle vyučovací hodiny, využívání sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Potenciál hospitační činnosti není prozatím zcela využit, chybí navazující metodické vedení, které by vedlo k odstraňování zjištěných nedostatků a k dalšímu zkvalitňování výuky.

Vzdělání je realizováno ve třídách vybavených ergonomickým nábytkem. Součástí třídy prvního ročníku je i menší relaxační místnost. K pohybovým aktivitám žáků slouží kromě tělocvičny školní hřiště a zahrada. Celkově prostředí školy působí esteticky a upraveně.

Školní družina (dvě oddělení) využívá ke své činnosti samostatnou místnost vybavenou interaktivní tabulí i další školní prostory (tělocvičnu, zahradu, hřiště).

Škola je ekonomicky stabilní. Promyšlené hospodaření umožňuje zajištění výchovně vzdělávacího procesu, provozu školy i postupné a cílené zkvalitňování materiálních podmínek. Škola disponuje nejen příjmem finančních zdrojů ze státního rozpočtu a od zřizovatele, ale využívá i finančních prostředků z projektu. Úplata za školní družinu je zpětně využita na nákup vybavení.

Škola intuitivně vnímá bezpečnost a ochranu zdraví žáků jako jednu ze svých priorit. Podmínky k zajištění bezpečnosti jsou stanoveny ve školním řádu i v provozních řádech odborných učeben a žáci jsou s nimi na začátku školního roku seznámeni. Škola analyzuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, ke kterým následně přijímá opatření k jejich

eliminaci. Případné úrazy žáků jsou evidovány a záznamy o úrazech zpracovávány. Vstupní prostory obou budov jsou zajištěny proti vniknutí cizích osob.

Škola vytváří podmínky pro zdravý životní styl žáků orientací na sport a pohybové aktivity. Zapojením se do školních projektů („Mléko do škol“, „Ovoce do škol“, „Obědy pro děti“), rovněž úspěšně podporuje vytvoření pravidelných stravovacích návyků žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný vzdělávací proces byl přizpůsobený míře psychického a fyzického rozvoje žáků se zdravotním postižením; výuka probíhala ve třídách s různými vzdělávacími programy a sloučenými ročníky. Žáci byli při výuce vhodně a dostatečně motivováni, měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a prožitku, příkladně byly hodnoceny jejich drobné dílčí úspěchy, což je povzbuzovalo k další činnosti. Organizace vzdělávání respektovala psychohygienické zásady i obecné didaktické principy, vždy bylo důsledně přihlíženo k individuálním možnostem a schopnostem každého jednotlivce, byla procvičována a upevňována pravidla a schémata. Žáci zvládali s různou mírou dopomoci samostatně pracovat na zadaném úkolu. Účelně zaměřenou frontální metodu střídala samostatná práce. Práce ve dvojicích nebo ve skupině se vyskytovala ojediněle. Pedagogové pracovali s množstvím didaktických pomůcek, ale v malé míře využívali didaktickou techniku nebo encyklopedie, aby vedli žáky k samostatnému vyhledávání informací. V průběhu i na konci vyučování téměř vždy proběhlo zhodnocení práce žáků pedagogem, ale sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení ze strany žáků se většinou nevyskytlo. Učitelé většinou nevyužívali formativní hodnocení.

V přípravné třídě s logopedickým zaměřením byla věnována pozornost dětem s odkladem školní docházky na rozvoj slovní zásoby, grafomotoriky a návykům správného úchopu při psaní a kreslení. Relaxační a vzdělávací metody podporovaly zájem a aktivitu dětí. Jazyková výuka dbala na správnou výslovnost.

Zájmové vzdělávání respektovalo psychohygienické zásady a přátelská atmosféra přispívala k vzájemné důvěře. Aktivní činnost školní družiny velmi vhodně doplňuje vzdělávací nabídku školy a podporuje kvalitní trávení volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mezi priority školy patří prevence školního neúspěchu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Hodnocení práce žáků ve vyučovacích hodinách je prioritně pozitivní, aby u žáků docházelo k jeho motivaci k dalšímu vzdělávání a rozvoji jeho osobnosti. Škola průběžně eviduje a analyzuje výsledky vzdělávání žáků interními nástroji. Externí hodnocení dosud škola nevyužívala. V průběhu roku i v jednotlivých klasifikačních obdobích systematicky sleduje úspěšnost žáků a jejich vzdělávací pokrok. Prospěch a chování jednotlivých tříd a žáků je projednáván na jednáních pedagogické rady. O průběžném hodnocení výsledků vzdělávání žáků a výchovných záležitostech jsou zákonní zástupci pravidelně informováni formou konzultací a schůzek nebo při každodenním kontaktu s pedagogickými pracovníky.

Poradenské služby školy velmi dobře zabezpečovalo školní poradenské pracoviště, které je tvořeno ředitelem, výchovnou poradkyní a metodičkou prevence, obě jsou pro tuto činnost kvalifikované. Výchovná poradkyně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními především při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů. Jejich účinnost pravidelně vyhodnocuje. V rámci kariérového poradenství aktivně pomáhala žákům s výběrem jejich

dalšího vzdělávání nebo možného uplatnění v praxi. Téměř všichni žáci po ukončení základního vzdělávání pokračují ve vzdělávání na odborných učilištích

Školní preventivní strategie má za cíl vytvořit příjemné a bezpečné vzdělávací prostředí pro všechny a eliminovat projevy nežádoucího chování žáků (záškoláctví, vulgarita, agresivní chování). Prostřednictvím různých prožitkových aktivit, především sportovních, se škole postupně daří zlepšovat vztahy v třídních kolektivech a osvojovat si pozitivního sociálního chování. K tomuto cíli také přispívá příznivé školní klima a jednotný přístup všech pedagogů.

V naplňování cílů vzdělávání škola aktivně spolupracuje se sociálními partnery. Zákonní zástupci jsou informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí a přesvědčováni o nutnosti jejich domácí přípravy na vyučování a pravidelné školní docházky. Dalšími partnery jsou školy v regionu, zřizovatel Krajský úřad Libereckého kraje, Městský úřad Tanvald, státní orgány - soc. odbor, kurátoři i policie.

Žáci se během roku zúčastňují soutěží, přehlídek a olympiád, což významně posiluje jejich sounáležitost se školou, kterou navštěvují. V rámci environmentální výchovy probíhá na škole celoroční projekt Poznáváme svůj region, kde se žáci prostřednictvím různých aktivit a výletů seznamují s okolní přírodou a budují si k ní kladný vztah.

Podpora osobnostního a sociálního rozvoje probíhá i v rámci činnosti školní družiny. V této oblasti získávají účastníci konkrétní dovednosti, pozitivně je ovlivňován jejich hodnotový systém a všestranný rozvoj. Úzké sepětí základního i zájmového vzdělávání dává žákům široký prostor pro jejich seberealizaci.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční návštěvy proběhla renovace vnitřních prostor školy, školní zahrady a hřiště.
- Zlepšilo se vybavení prostředky digitální techniky.

Silné stránky

- Ředitel školy systematicky zkvalitňuje prostředí interiéru i exteriéru školy.
- Ředitel zajišťuje vyšší kvalitu vzdělávání zlepšováním vybavení jednotlivých tříd výukovými pomůckami, například digitální technikou.
- Pedagogové žáky pozitivně motivovali, podporovali jejich sebevědomí a povzbuzovali je v práci.
- Každý žák měl dostatek času na splnění zadání a v případě potřeby mu byla poskytnuta intervence ze strany učitele nebo asistenta pedagoga.
- Téměř všichni žáci po ukončení základního vzdělávání pokračují ve vzdělávání na odborných učilištích.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ředitel školy pravidelně monitoruje práci pedagogů, ale potenciál pedagogického vedení pro další zlepšování pedagogického procesu není dosud plně využit.
- Nižší míra kvalifikovanosti pedagogického sboru.

- Ve shlednutých hodinách bylo málo využíváno metod, které by žáky vedly ke vzájemné spolupráci a k sebehodnocení, vzájemné hodnocení nebylo vyžadováno vůbec.
- Žáci byli jen v malé míře vedeni k vyhledávání informací z různých zdrojů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V rámci prevence nežádoucích sociálních jevů vypracovat metodické pokyny pro případné krizové situace.
- Metodicky vést učitele, pracovat s nedostatky zjištěnými při hospitaci.
- Vzdělávání pedagogů v oblasti formativního hodnocení.
- Motivovat pedagogy ke studiu speciální pedagogiky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením Škola pro život, s platností od 1. 9. 2010, č. j. 149/10
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s logopedickým zaměřením, s platností od 1. 9. 2015
3. Školní vzdělávacího program pro základní vzdělávání Škola pro život, s platností od 1. 9. 2021, č. j. 142/21
4. Školní vzdělávací program školní družiny, č. j. 306/2022, s platností od 1. 9. 2022
5. Zřizovací listina čj. ZL-1/18-Š ze dne 19. 12. 2017, s účinností od 1. 3. 2018
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/> ke dni 4. 10. 2022 (základní škola, školní družina, školní jídelna – výdejna)
7. Jmenování na pracovní místo ředitele Základní školy, Tanvald, Údolí Kamenice 238, příspěvková organizace s účinností od 1. srpna 2018
8. Koncepce školy, strategický plán rozvoje na období let 2018-2023
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
10. Školní řád platný ve školním roce 2022/2023
11. Řád školní družiny čj. ZSHT-303/2022 s platností s účinností od 1. 9. 2022
12. Řád školní jídelny čj. 358/19 s účinností od 1. 9. 2020
13. Elektronické třídní knihy základní školy (vzorek), školní rok 2022/2023

14. Zápis z pedagogické rady, školní rok 2022/2023
15. Zápisy z třídních schůzek včetně programu a prezenční listiny ze dne 1. 9. 2022
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
17. Plán environmentální výchovy na školní rok 2022/2023
18. Minimální preventivní program 2022/2023
19. Plán výchovného poradce 2022/2023
20. Osobní spisy zaměstnanců (vzorek)
21. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, vedená ve školním roce 2021/2022, 2022/2023
22. Dokumentace k hodnocení ekonomických podmínek, vedená ve školním roce 2021/2022, 2022/2023
23. Dokumentace ke zhodnocení školního stravování, vedená ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Rozkovcová, v. r.

Mgr. Štěpánka Martinková, školní inspektorka

Martinková, v. r.

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Čermáková, v. r.

V Liberci 16. 10. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Kulhánek
ředitel školy

Kulhánek, v. r.

V Tanvaldu dne 31. 10. 2022